

C-363/08 Slanina
C-347/12 Wiering

Mobiili

19.4.2017

Antti Klemola, Kela

Slanina C-363/08

- Oikeus Itävallan perhe-etuuksiin isän työskentelyn perusteella säilyy sillä edellytyksellä, että Kreikassa asuva lapsi voidaan katsoa isänsä perheenjäseneksi
- A 1408/71 1 art. f kohta:
"perheenjäsenellä" tarkoitetaan henkilöä, joka määritellään tai tunnustetaan perheenjäseneksi tai osoitetaan talouteen kuuluvaksi jäseneksi lainsäädännössä, jonka perusteella etuudet annetaan,

...kuitenkin jos sanotussa lainsäädännössä perheenjäseneksi tai talouteen kuuluvaksi henkilöksi katsotaan vain henkilö, joka asuu samassa taloudessa kuin työntekijä, tämä edellytys katsotaan täytetyksi, jos se, jonka etua asia koskee, on pääasiallisesti riippuvainen tästä työntekijästä

Perheenjäsen-käsite / Suomen lapsilisä

- Määrättäessä oikeudesta Suomen lapsilisään lapsen katsotaan olevan sellaisen henkilön perheenjäsen, joka voi kyseisessä perheessä lapsilisälain 6 §:n mukaan olla lapsilisän nostaja. Tämä oikeus on nostajaksi ilmoitetulla lapsen vanhemmalla tai huoltajalla, jonka huollossa lapsi on
 - Perheenjäsenyys ei välttämättä edellytä, että lapsi ja vanhempi asuvat samassa taloudessa
- Jos vanhemmat ovat eronneet, lapsen tosiasiallisesta huollosta vastaava vanhempi on lapsilisälain 6 §:n mukaan yleensä lapsilisän nostaja. Lapsistaan erillään asuva vanhempi ei enää voi olla lapsilisän nostaja, koska hänen ei katsota ”pääasiassa huolehtivan lapsen hoidosta ja kasvatuksesta”
 - Näin siinäkin tilanteessa, että on tehty elatussopimus ja sovittu erillään asuva vanhemman maksamasta elatusavusta

Perheenjäsen-käsite / Suomen lapsilisä

- Suomi-Hollanti –perhe-etuustapaukset, joissa kyse Slanina-tuomion sovellettavuudesta:
 - Suomessa työskentelevä äiti, Hollannissa lapsen kanssa asuva ei-aktiivi isä
 - Itävallan lainsäädännön mukaan erovanhemmalla oli perheenjäsen-edellytyksen täyttyessä oikeus lapsilisään, mikä oikeus siirtyi asetuksen 73 artiklan perusteella Kreikassa asuvalle Slaninalle
 - Suomi-Hollanti -tapauksissa katsottiin, että kyse ei ole Slaninaan rinnastettavista tilanteista, kun Suomessa työskentelevää äitiä ei voitu pitää Hollannissa asuvan lapsen perheenjäsenenä
 - LL hylätty, koska etuutta hakenut isä tai lapsi eivät vakuutettuja Suomessa

Wiering C-347/12

- Perhe asuu Saksassa. Äiti työssä Saksassa, isä työssä Luxemburgissa
 - Kyse siitä, mitkä etuudet kummassakin jv:ssa huomioidaan erotusetuutta laskettaessa
 - Yksinomaan lasten lukumäärän ja iän perusteella maksettavat etuudet vs. ansionmenetystä korvaavat tulosidonnaiset etuudet
 - LU sisällytti vertailuun myös Saksan päivärahatyyppisen "Elterngeldin", jolloin erotusetuutta ei jäänyt LU:sta maksettavaksi
 - EUT: "Elterngeld" ei ole samanlainen etuus kuin LU:n perheavustukset ja DE:n "Kindergeld", jolloin sitä ei tarvitse huomioida erotusetuutta laskettaessa

Perhe-etuuksien ”korit”

- Jaotellaanko perhe-etuudet jatkossa kahteen (tai jopa useampaan) koriin?
 - 1) Johdettuun oikeuteen perustuvat etuudet (LL, KHT)
 - 2) Lasta hoitavalle perheenjäsenelle itselleen maksettavat ansionmenetystä korvaavat päivärahatyyppiset perhe-etuudet
- Keskenään yhteensovitettaisiin vain saman korin etuuksia?
 - Suomen vanhempainpäivärahat (är, ir, vr) ovat toistaiseksi asetuksen III osaston 1 luvussa (sairausetuudet sekä äitiys- ja vastaavat isyysetuudet)
 - Onko Suomen vanhempainraha (vr) jatkossa päivärahakorissa yhteensovitettava perhe-etuus?